

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Becsek Aladár.

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Abszolút jellemelek.

A stréber irány állítólag megbukott, s a minnek következnie kell, az a legnemesebb értelemben vett jellem-verseny. Ez az, amit sóvárogva óhajt a közélet. Ámde a szépségis gunyosan morolyog. Homines sumus.

A „jellemelek“ nem mentek attól, hogy valamelyik társadalmi osztályhoz vagy bevett vallásfelekezethez ne tartozzanak. Ez is sokat tesz a tiszteletre és a bizalomra nézve. Nemkülönb a jellemelek „foglalkozása“. A jellemelek közt vannak ügyvédek, zurnaliszták, közigazgatási hivatalnokok, üzletekkel foglalkozók, tanárok, orvosok, mérnökök, építésszek, kereskedők, iparosok és földmivelők. Nem számítva ezek közt az inkompatibiliseket. Az emberekben (és pedig nem csupán a legmagasabb társadalmi körökben,) vannak viszont bizonyos megállapodott nézetek egy némely foglalkozásokról, s azt tartják, hogy bizonyos foglalkozások „megőrlik a jellemeleket“. Már most honnan vegye a közélet a mértéket a jellemelek értékelésére? S hogyan lehessen igazságos bíró a jellem-verseny turfján?

Valóban bajos dolog pormentes jellemelekről álmodozni olyan közéletben, ahol már oly sok port hintettek az emberek egymás szemébe. S ha már az Akadémia nem járt volna buzditó példával elől, midőn évtizedeken át „abszolút becsü“ műveket követelt 200 aranyért, nem is mernénk még csak gondolni sem arra, hogy a közélet átlagait is csak abszolút becsü jellemelekké kívánjuk betöltve látni. Ha csak a jellemkultuszról is meg nem állunk azoknál, akik a jellem-kultuszt éppen úgy üzik, mint a körömkultuszt. Minden nap legalább háromszor nekiállanak s reszelik és kefélnek, hogy ne csak tiszta legyen, hanem ragyogjon. Ezekről, akik azonban e kultuszon kívül nem is élhetnek egyébként, el kell ismerni, hogy „abszolút jellemelek.“ Délben vagy délután, mikor fölkelnek, nem gondolnak másra, csak arra, hogy semmiféle „kétes“ elemmel ne érintkezzenek. S éjjel vagy reggel, amikor nyugalomra dőlnek, azzal a büszke öntudattal adhatják át az álomnak magukat, hogy kezük ép oly tiszta, mint mikor fölkeltek. Tehát ha abszolút jellemelekről álmodozunk, csakis ezekről vehetnénk mértéket. De lehet-e megélni tiszta oxgyénből? Lehet-e forgalomba vinni a tiszta aranyat? Nem lehet. Mindkettőnek sok egyébként kell vegyülnie, hogy értékes és hasznos lehessen. Ilyen az élet. De a magyar közélet miért ne lehetne kivétel?

Széchenyi István egykor így jellemezte a magyar viszonyokat: a magyar alkotmány csak egy egészséges ép velejű mágnásnak kedvez, csakis ő reá halmazza jótéteményeit; ő a hon kegyeltje. E jellemzés óta egy félszázadnál több mult el; időközben a magyar alkotmány egy időre még létezni is megszűnt; s ha most valaki elemzés alá veszi a magyar viszonyokat, nem azt kell-e tapasztalnia, hogy az abszolút jellemeleket ismét csak a hon régi kegyeltjei közt lehet megtalálni? mert a többi mind „kétes“ és bizonytalan! És a jellem privilegizáltjain kívül nincs is megvédve senki a gyanútól és a homálytól, mert a „pénz“ kormányozza a világot, s a pénzre nincs rá irva, hogy: becsületes-e vagy becsületesen? A pénz a jellemelek rozsdája, az erény kerítője, a meggyőződésnek temetője és a becsület árverezője. Mindazok, akik pénzért dolgoznak, csak haláluk után ítélhetők meg, hogy „jellemelek“ voltak-e vagy nem? Az életben csak olyanok nem eshetnek kétely alá, akik nem pénzért szolgáltak, hanem a kiket a pénz szolgált. De természetesen nem „mobil“ alakban.

Ha tehát a jellemverseny megindul, természetesen, hogy azoké az elsőség, akiknek „minden szabad“, mert jellemükhöz, függetlenségükhöz semmi kétely és homály nem férhet. Abban például senki sem találhat kifogásolni valót, ha üzleti vállalatoknál olyanok nyernek jövedelmező állásokat, akik tulajdon-

képen megvetik az üzleteket; de mert a közéletnek áldozatokat kell hozni, tehát feláldozzák magukat és a jövedelmező állásokat elfogadják. Ha az ily állások betöltése a kormánytól függ, senki ily esetekben nem vádolhatja a kormányt, hogy politikai szolgálatokat jutalmaz vagy politikai meggyőződéseket vásárol meg. Az ily vádak csak oly esetekben jogosultak, ahol tényleg látunk ily szolgálatokat és látjuk az összefüggéseket a szolgálatok és azoknak megjutalmazása között.

De mivel a stréber-irány tényleg utálatossá vált, meg kellett buknia és be kellett állania a jellem-verseny utáni vágnak és közóhajtásnak. Tehát félre a szatirával! Reméljük a legjobbat! A jellemverseny nem olyan közönséges frázis, amivel, ha egyszer kihívtuk, könnyen el lehetne bánni! Ki tudja, mi fog kifejlődni belőle! Meglehet, hogy több a hypokrizis abban, ami ezt a versenyt kihívta, mint az őszinte akarat; de ha itt van a varázsigé, vele jó a nemezis is. S nem kell megijedni azoktól az erupcióktól, melyeknek előjelei máris jelentkeznek. A választási bor el fog tűnni, de helyébe fog jönni a választóviz, mely nem kiméli semmiben azt, a mi hamis. Nem kell megijedni a komplikációktól, melyek követni fogják azt a nízust, hogy az emberek nem hagyják bolonddá tenni magukat. Igaz, hogy még eddig minden nagyobb változás a jellemverseny és a purifikáció czime alatt sceniroztatott s a vége az lett, hogy az állapotok, melyek kifejlődtek, nem lettek jobbak a réginnél. De az ilyeneket sem lehet végnélkül ismételni. Utóvégre igaznak kell lenni annak, a mit az ujságok írnak és az emberek „mondanak“, ha eleinte sok „kollektív“ lesz is benne, de hozzá fogunk szokni. Hát csak hadd induljon meg a „jellemverseny“, csak minden ember jól nyissa ki a szemét, s tanuljon meg a saját szemével nemcsak nézni, hanem látni is. (i. l.)

Belföld.

Megyei közutak államsegélye. Vármegyénk törvényhatósága mult év szeptember havában tartott közgyűlésén tárgyalta s terjesztette föl a miniszterhez az 1901. és 1902. évek közötti költségvetését s ugyanazon év június havában tartott közgyűléséből kifolyólag pedig a függő adósságok és nagyobb építkezések rendezése végett a költségvetéssel egyidejűleg egy nagyobb kölcsön engedélyezését kérte a minisztertől. A törvényhatósági közutak építési, kezelési és fentartási kiadásairól, valamint ezek fedezésére szolgáló jövedelmekről szóló költségvetéseket a miniszter 26377—1901. sz. a. napokban küldötte le a vármegye alispánjának. E leirat szerint az 1901. és 1902. évben kivetendő törvényhatósági utadó kulcsa az állami egyenes adónak 10%-ában, az igás minimum 6 koronában, a kézi minimum 3 k.-ban, állami egyenes adót nem fizetők által természetben ledolgozandó 3 kézi napszám váltásdíja 3 koronában állapított meg. Ezek szerint az 1901—2. évre igás minimum azokra vetendő ki, kik legalább 2 igavonó állattal bírnak és állami egyenes adójuk 60 koronát meg nem halad. A miniszter jóváhagyta az oláhfalvi—oklándi és oklánd—zsombori községi közlekedési közutaknak a törvényhatósági közutak sorába való felvételét; ugyszintén elvben jóváhagyta az utalapot terhelő függő adósságok kifizetésére, valamint a Felső-Rákos, a város és a volt Szombatfalva között levő hidak felépítésére szükséges 170 ezer kor. összegnek kölcsön útján való fedezését. Ugy az 1901., mint 1902. évre 27—27 ezer kor. államsegélyt engedélyezett. Meghagyta a költségvetésben a f.-boldogfalva—f.-rákosi és bikás-bacsoni törvényhatósági közutot a négy év előtt kiépítésre tervbe vett új építkezésekre beállított 44, illetve 40 ezer koronát. Vármegyénk jelentékeny részét közelről érdekli, hogy

f.-boldogfalva—f.-rákosi és bikás—bacsoni törvhat. közut áthelyezésének munkálatai még a folyó év őszén megkezdődnek s ez által a Bikás-ut elhagyásával, Vargyas községen át a Hagymáson keresztül egy könnyen közlekedhető uttest létesíttetik. Ez uttest mintegy 7 kméterrel lesz rövidebb a mostani és nehezen közlekedhető rikai utpál. Hegedüs miniszternek ezen gondoskodása által az erdővidéki községek vannak közvetlenül érintve, amely községek lakóinak ezen uttest kiépítésével egy igen régen óhajtott vágya fog teljesedésbe menni. A költségvetés különben 1901. évre 326,728 kor. szükséglettel, 336,776 k. 36. f. fedezettel, 1902. évre 170,106 k. szükséglettel és 174,824 k. 72 f. fedezettel állapított meg.

A Nőegylet közgyűlése.

A helybeli jótékony Nőegylet f. hó 12 én tartotta meg szokásos évi rendes közgyűlését Dr. Damokos Andorné elnökszöny elnöklété mellett, aki a közgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés!

Alig egy éve mult, hogy nem is ismerve jóformán még azon viszonyokat sem, melyek között egyesületünknek nemes kötelességeit teljesíteni kell, az elnöki széket elfoglaltam.

De tettem ezt egyfelől azon kötelesség tudatában, mely nem engedi meg senkinek sem, hogy visszautasítsa azon bizalmat, mely őt a cselekvés terére szólítja, s tettem másfelől azon biztos reményben, hogy egyesületünknek tapasztalt, kipróbált erői mellett lesznek ezután is mindig, ha jól tenni, ha a szenvedőkért munkálni kell.

Egy eseményekben gazdag évnek története reményeimet beváltotta. Egyesületünknek minden tagja buzgó kötelességtudással teljesítette sokszor nem könnyű viszonyok között is feladatát, s azok kik a nemes czélért áldozatot hoztak, fáradoztak: a jól teljesített kötelesség megnyugtató érzésével tekinthetnek az elmúlt évre is vissza.

Fogadják ezért őszinte köszönetemet! — Jutalmukat már biztosan megtalálták azon jóleső öntudatban, mely minden jócselekedettel karöltve jár.

De fogadja hálás köszönetemet a nagy közönség is, melynek támogatása és érdeklődése lehetővé tette, hogy egyesületünk tagjainak fáradozása sikertelen ne legyen.

Hiszem, hogy az a buzgalom, mely mindnyájunkat lelkesített feladataink teljesítésében, jövőre sem fog megszűnni, s mint a multban, úgy a jövőben is együtt fog minket tartani: a felebaráti szeretet! Üdvözlöm a megjelent tagokat, a közgyűlést ezennel megnyitom.

Tárgysorozat szerint következett Szabó Árpád egyesületi titkár jelentése, melynek szószórinti szövege ez:

Mélyentisztelt közgyűlés!

Ez alkalommal, midőn mint az egyesület titkára, hivatva vagyok a számadásra egybegyűlt közgyűlés előtt az elmúlt egyesületi év történetét előadni s megörökítés végett az egyesület évkönyvébe feljegyezni, mindenekelőtt keresnem kell a rendelkezésemre álló adatok halmazában azokat a szálatokat, melyek ezt a rövid időközt a multhoz kötik, annyival is inkább, mert ez alkalommal egy új negyedszázad első évről s egy új tisztikar első évi működésének eredményéről kell beszámolnom, melynek érdemleges elbírálása csak a multtal való összehasonlítás kapcsán lehetséges.

Az egyesületek sorsa a vezetők kezében van letéve s így a vezetőség változása az egyesület sorsának változását szokta rendszerint maga után vonni, az új választmány azonban nyugodt öntudattal mondja és mondhatja is, hogy vezetése alatt az

egyesület sorsa nem változott, hanem a már megkezdett uton tovább haladva, fokozatosan fejlődött, mert amint ügybuzgó elnökünk a legelső választmányi gyűlésen tartott elnöki megnyitó beszédében is kifejezte, „a működési tér, a czélok s az azok elérésére szolgáló eszközök nem változtak”. A buzgó és tapintatos vezetésen kívül főleg ennek, a régi kipróbált és jónak bizonyult uton való haladásnak, az érdekes elődök lelkesítő példája hiv követésének köszönhetjük, hogy az elmúlt év eredménye, melyet ez alkalommal feltüntetni szerencsénk van, a megelőző évek eredményével összehasonlítva is, igen kedvező.

A multtal való kapcsolatot kereste, a mult emlékének, az elődök érdemeinek áldozott választmányunk akkor is, midőn 1900. decz. 8-án az egyesület negyedszázados fennállásának öröme jubileumi ünnepélyt rendezett, melyen időt és fáradságot nem kímélve mindent elkövetett, hogy az ünnep méltó legyen az egyesület magasztos hivatásához s valóban e jubileum sikere képezte választmányunk ez évi működésének legkimagaslóbb fénypontját.

A jubileum lefolyását nem részletezem, hiszen mi, kik ma itt vagyunk, mundnyáján emlékszünk még arra az élvezetes napra, mely a szellemi haszon mellett 815 kor. 88 fill. tisztajövedelemmel gyarapította egyesületünk vagyonát, az utókor számára pedig emléket őriz azon diszes Emlékkönyv, mely a jubileum hű képének s az egyesület ügyei jelenlegi állásának megörökítésére kiadott, mely bizonyára kedves emléke marad nemcsak az egyesületi tagoknak, hanem humanus egyesületünk ügyei iránt érdeklődő nagy közönségnek is. Az egyesület 25 éves története pedig, melyet az Emlékkönyv szintén magában foglal a 25 éves kiadások és bevételek táblázatos kimutatásával egyetemben hivatva van a jövőbeli működésre vonatkozólag sok tekintetben utmutató tájékoztatást nyújtani. Ime a mult működésének megörökítése a jövőbeli munkásság irányainak kijelölése.

Ime az iránytű az egyesület hajójának további biztos vezetésére!

Igen fontos munkát végzett választmányunk akkor is, midőn az egyesületnek 1880. óta oly sokszor hangoztatott s a jegyzőkönyvekben is többször kifejezésre juttatott óhaját, a változott viszonyoknak már sok tekintetben meg nem felelő régi alapszabályok átalakítását illetőleg eszközölte, mely módosított alapszabályok az 1900. nov. 11-én tartott rendkívüli közgyűlés 20. számú határozata alapján felterjesztve a négyélt. belügyminiszteriumhoz, még 1900. decz. 14-én 126.459—1900. sz. határozattal megerősítve, azonnal életbe léptek. Hogy mennyiben könnyítik meg ezek a munkát s mozdítják elő ezzel az egyesület érdekét, azt legjobban tudják méltányolni azok, kik mint a régi választmány tagjai az ügykezelést oly sok esetben megnehezítő régi alapszabályok hiányait személyben tapasztalásból ismerik. A módosított alapszabályok ismertetését, minthogy az érdeklődőknek alkalmuk van az Emlékkönyvből azokat megismerni, ez alkalommal a tisztelt közgyűlés szives engedelmével mellőzöm.

Az egyesület ügyei 1 rendkívüli közgyűlésen és négy választmányi ülésen intéztettek el az alapszabályok pontos betartásával, miről a jegyzőkönyvek 1—50 számú határozatai tanuskodnak. A jegyzőkönyvek pontosan vezetve, szabályszerűen hitelesítve, rendben vannak, a hozott határozatok végrehajtásáról az elnökség mindig gondoskodott.

A jótékony cselekedeteit körülbelül abban az arányban gyakorolta választmányunk, mint az a megelőző 10 évben történt, helybeli szegények segélyezésére 462 korona, szegény árva leányok tanítási költségeire 330 kor. vagyis összesen 792 kor. azaz 396 frtot fordított segélyezésre. És itt örömmel említem fel, hogy a segélyezésre szorult és arra érdemes kérelmezők valamennyien kisebb-nagyobbsegélyben részesültek, ezek közül egy sem utasított vissza pénzhány miatt.

A segélyezési összegben kívül nagyobb kiadások voltak a jubileumi ünnepély költsége 183 kor. 13 fill. (diszokmányok) és a 600 példány Emlékkönyv, 20 példány külön alapszabály s mintegy 15—20 évre elégséges választmányi és közgyűlési meghívók 145 korona nyomdai költsége, mely összeg azonban az eladásra szánt s darabonként 40 fillér, összesen 200 korona értékben pénztárosi kezelésre átadott 500 példány árából kamatostól vissza fog térülni, a többi 100 példány Emlékkönyv részint vidéki tagoknak és a szomszédos testvéregyesületeknek küldetett meg választmányi határozatból ingyen, részint tisztviselők számára hivatalos használatra tartatott vissza.

A jövedelmi források ugyanazok, sőt talán még kedvezőbbek voltak, mint a megelőző években, a menyiben a jun. hó 16-án rendezett nyári táncostély 219 kor. 38 fill. rendkívüli jövedelmén kívül a pénzügyi tisztviselői kar is egyetünk javára ajánlotta fel február hóban rendezett hangversenyének 176 kor. 81 fill. tisztajövedelmét, mit választmányunk annyival is inkább, mert abban humanus egyesületünk nemes missziójának elismerését és méltánylását, a vezetőség iránti bizalom nagybecsű megnyilatkozását látja egy ily tekintélyes testület részéről, szives örömmel és hálás köszönettel fogadta. Tókéi kamatjaiból 863 kor. 73 fill., tagsági díjakból 132 kor. fillérestélyekből 362 kor. 52 fill. a jubileumi teaestélyből 815 k. 88 fill. tisztajövedelmünk volt, minnek folytán daczára a nagyobb 1217 kor. 63 fill. összegű kiadásnak az évi felesleg 1359 kor. 77 fillér, azaz 679 firt 88 kr, melyhez hasonló összegű jövedelem, mint ezt az Emlékkönyv táblázatos kimutatásának az alaptőke emelkedés feltüntető rovata igazolja, az előző években soha sem volt.

Azt hiszem tisztelt közgyűlés! ezen számadatok minden szónál szebben és hivebben bizonyítják, hogy az új választmány s főleg annak vezetősége, az elnökség érezte, teljes tudatában volt az egyesület magasztos hivatásának, s így a magasztos hivatás tudata egyértelmű volt a kötelesség teljesítésével, ez pedig az elért eredménnyel.

A kötelességteljesítés boldogító érzése jutalmazza a szent ügy munkásainak buzgó fáradozásait!

A megelőző években hetenként tetszésszerinti belépti díj mellett tartani szokott fillérestélyeket, hogy a közönség szives áldozatkésztségét ne kelljen oly nagyon kihasználni, az idén csak minden második héten tartottuk meg mérsékelt megállapított belépti díj mellett. Férfiaknak 1 kor. nőknek 40 fill. tanulónak 20 fill. A rendszerváltoztatás daczára ez estélyek ép oly kedélyesek, élvezetesek, népszerűek és jövedelmezőknek mondhatók, mint a megelőző évek, miért a hála és elismerés első sorban a buzgó rendező-elnököt, Dr. Váentsik Ferencznét s az ügyes rendezői illeti, kik a siker érdekében időt, fáradságot, sőt anyagi áldozatot sem kíméltek, másodsorban pedig a szereplőket, kik szives közreműködésükkel az estélyek szellemi sikerét biztosították.

Az I. estély nov. 10-én Szabadi Tivadarné és Dr. Váentsik Ferenczné rendezték 29 kor. 20 fillér jövedelemmel. A II. estélyt nov. 24-én Daróczi Ilonka és Daróczi Ninuka 46 k. 26 f. A III. estélyt decz. 15-én Lánckzy Emma és Pál Juliska 35 k. 12 f. A IV. estélyt jan. 9-én Doros Iluska és Félégyházi Mariska 77 k. Az V. estélyt jan. 23-án Lánckzy Piroska és Zakariás Margit 33 k. 54 f. A VI. estélyt febr. 13-án Jánosi Beatrix és Policzer Rezsín 34 k. 30 f. A VII. estélyt febr. 27-én Lánckzy Piroska 55 k. 90 f. A VIII. estélyt márcz. 13-án Becsek Aladárné és Szabó Andrásné 31 k. 30 f. A IX. estélyt márczius 27-én Dr. Lukácsffy Istvánné és Piskóti Jólánka 20 korona 10 fillér.

Ez estélyek kettős czélt szolgáltak, míg egyfelől filléreket gyűjtöttek a szegény nyomorultaknak, özvegyeknek és árváknak, másfelől szellemi élvezetet nyújtottak nemes szórakozás után vágyó intelligens közönségünknek. Így tehát az ezeken előadott zene- és énekszámok, szavalatok, felolvasások, és élőképek négyesületünknek a társadalom szellemi életére való jótékony hatását mutatják, megérdemlik, hogy azoknak emlékét a rendezők nevével együtt, kiknek érdemét csak azok tudják kellően méltányolni, kik személyes tapasztalásból ismerik a rendezés nehézségeit, jegyzőkönyvünkben megörökítsük.

Az egyesületi tagok száma is örvendetes gyarapodást mutat, miért méltó köszönet és hálás elismerés illeti Félégyházi Antalnét és Varga Ida ellenőrt, kik választmányunk megbízásából szives készséggel vállalkozván tagok gyűjtésére, dicséretre méltó buzgóságukkal e téren is a lehető legkedvezőbb eredményt értek el.

Összesen 53 új tagot gyűjtöttek. Befizetett tagsági díjak összege 290 korona, melyből azonban csak 132 kor. számoltatott el, a többi 158 k. a jövő évi számadások javára esik, minthogy ez összeg a számadások lezárása után folyt be.

Tagok összes száma 301, ebből vidéki 47, helybeli 251.

Ezzel szemben Özv. Diószeghy Lajosné áll. választmányi tag halálában veszteség is érte egyesületünket, kinek emlékét választmányunk elnök indítványára 1900. okt. 27-én tartott ülésének jegyzőkönyvében örökítette meg, s fejezte ki a gyászoló család fájdalmában való őszinte részvételét.

Az elmondottakban igyekeztem tisztelt közgyűlés, választmányunk mult évi működését feltüntetni, az egyesület jelenlegi arczképét rajzolni s most nincs egyéb hátra, minthogy az egyesület háláját tolmácsoljam mindazok iránt, kik önzetlen és kitartó fáradozásaikkal, szives szolgálataikkal és készséges áldozataikkal az egyesület vállalatainak sikerét biztosították, kik a multságok időt és fáradságot kívánó rendezésére vállalkoztak. Hála és köszönet illeti vármegyei hatóságunkat, hogy gyűléseink tartására a vármegyei tanácskozó termét átengedni s módosított alapszabályaink váratlanul gyors megerősítését kieszközölni szives volt, ugyszintén hála és köszönettel tartozunk a helyi lapok szerkesztőseinek is, amiért egyesületi ügyeinket, hirdeteményeinket a nagyközönséggel közölni szivesek voltak.

S ezzel a tisztelt Közgyűlés megtisztelő bizalmát választmányunk nevében megköszönve és továbbra is kérve, azzal az óhajattal fejezem be titkári jelentésemet, hogy az áldás Istene tartsa meg és öregbítse egyesületünk immár 26 esztendősi életfáját, hogy abban a termőtalajban, székely anyavárosunk és vármegyénk intelligens közönségének áldozatkésztségében, a vezetők bölcsességében, a tisztviselők ügybuzgóságában, az egyesületi tagok joindulatu támogatásában, melyben eddig oly szépen fejlődött, találja meg továbbra is az éltető erőt, s virágait a minden társadalmi haladást megakadályozó közöny szele ne hervassza el, hanem a minden szépért és jóért égő lelkesedés melege fejlessze azokat érett gyümölcsökké, hogy nemcsak árnyékával, avagy külső díszével gyönyörködtesse ápolóit, hanem éreztetni is tudja az ő áldásos hatását.

Isten éltesse egyesületünket, annak vezetőségét és tagjait sokáig!

A titkár jelentése után a közgyűlés a számadást vizsgáló bizottság jelentését elfogadta. Pénztárhoz részére a felmentést megadta, s úgy a pénztárnoknak, mint a számadást vizsgáló bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A számadás főbb tételei a következők:

Évi bevétel 2577 kor. 40 fill., évi kiadás 1217 k. 63 f., tehát évi felesleg, azaz tiszta haszon 1359 k. 77 f. A pénztár jelenlegi cselekvő állása 16,313 k. 55 f. Ez összegben azonban a tagsági díjakból befolyt 290 koronából csak 132 k. van elszámolva, mert a többi 158 k. a pénztár lezárása után folyván be, a jövő évi számadások javára esik.

Végül a választások ejtettek meg. Választatott a jelenlegi tisztviselők hivatali idejéből még hátra levő 2 évre 3 női választmányi tag: Becsek Aladárné, Szabó Andrásné, Szakáts Zoltánné és az új szabályrendelet értelmében 23 férfi választmányi tag: Dr. Damokos Andor, Fás Gyula, Fodor Boldizsár, Gönczi Lajos, Hargita Nándor, Hollaki Ártúr, Dr. Imreh Domokos, Iváskó Sándor, Dr. Kovácsi Albert, Lázár Kálmán, Dr. Mezei Ödön, Br. Orbán János, Ravasz Árpád, Dr. Ráczkó Samu, Sándor Mózes, Sebessy Ártúr, Soó Gáspár, Dr. Soó Rezső, Dr. Solymossy Lajos, Szakáts Zoltán, Virker Ernő, Szilágyi Sándor, Vajna Zoltán, Dr. Váentsik Ferencz.

Indítvány nem lévén, Damokos Andorné elnökasszony a jegyzőkönyv hitelesítése után a gyűlést bezárta.

Dorosné, jegyző.

Ujdonságok.

Személyi hir. Diószeghy Samu kir. főmérnök Koppenhágából, négy hónapi tartózkodása után, f. hó 15-én érkezett haza s vette át a hivatalvezetését.

Missió városunkban. Már megemlékeztünk, hogy Gróf Majláth Gusztáv erd. kath. püspök a katolikus hivekhez missió tartás végett három jezsuita atyát, P. Rissz, P. Kulcsár és P. Midlinszky-t, küldött, akik beszédeikkel f. hó 7-dikétől kezdve, tíz napon át óriási számmal vonzották a hiveket a templomba. Városunkból pénteken, 17-én utaztak hasonló célból Zetelakára.

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsági tagjait Dr. Damokos alispán f. hó. 24-én d. e. 10 órára rendkívüli közgyűlésre hivta egybe. A tárgysorozat 42 pontból áll, s kormányrendeleteket, hivatalos előterjesztéseket, választásokat (Pálffy Dénesnek a loavatási bizottsági alelnökségéről való lemondásával megürült állásnak, ez év végéig terjedő megbízatással leendő betöltése; Bedő Ferencz elhunytával megüresedett közigazgatási bizottsági tagsági helynek, titkos szavazás útján, a folyó év végéig terjedő megbízatással leendő betöltése; t. főügyészi helyettes kijelölése), szabályrendeletet, községi ügyeket, átiratokat és kérvényeket

tárgyal. A hivatalos előterjesztések alatt van felvéve az utalop 1899–1900. évi zárszámadása.

Ügyészségi megbízott. Az igazságyügyminiszter *Pulszky* Mihály oklándi kir. járásbírósi aljegyzőt a székelyudvarhelyi ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

Kinevezés. Dr. *Béldy* László Nagyküküllőmegye főispánja *Pálffy* Aladárt, a Székelyegyleti első takarékpénztár tisztviselőjét, Nagyküküllőmegye törvényhatóságához számgyakornokká nevezte ki.

Egyházi estély. Az udvarhelyi ev. reform. egyházmegyei egyházi értekezlet, az erdélyi evang. ref. „Egyházkerületi Egyházi Értekezlet”-ének városunkban f. hó 30. és 31-ik napjain tartandó rendes közgyűlése alkalmából, 30-án, este 8 órakor a vármegeház disztermében Egyházi estélyt rendez. Az estély műsora: 1. Nyitány Hunyadi László cz. operából, Erkel Ferencztől; előadja a helybeli első cigányzenekar. 2. „Isten, ajkunk neked...”, Szotyori Nagy Károlytól; éneklő a „Protestáns vegyes dalkör”. 3. „Világosság” cz. alkalmi költeményt írta és szavalja *Szabó* Jenő kézdívasárhelyi ref. lelkész. 4. „Polonaise” cz. Moskovskitól; zongorán előadja *Gyarmathy* Dezsőné öngyásága. 5. Felolvasást tart *Benedek* Elek, író és lapszerkesztő. 6. Ima, Glüctől; éneklő a „Protestáns női dalkör”. 7. Költeményeket olvas fel *Szabolcska* Mihály temesvári ref. lelkész. 8. Bruch. Concert. Op. 26. Hegedűn előadja dr. *Damokos* Andor alispán, zongorán kíséri *Varró* Berta k. a. 9. Részlet dr. *Váradi* A. Iskarióth-jából; *Hegyi* Jenő (Péter apostol), *Jodál* Gábor (János apostol) és *Viski* Károly (Iskarióth), ref. főgymn. tanulók. 10. Szózat, Mester K. tól; éneklő a „Protestáns vegyes dalkör”. 11. Magyar himnus induló. Huber Gy.-tól; előadja a helybeli első cigányzenekar. Helyárok: Földszint: I., II. és karzati I. sor 3 kor.; a többi földszinti sorban 2 kor.; állóhely 1 korona. Jegyek Gyertyánffy könyvkereskedésében válthatók május 25-től kezdve, az előadás estélyén pedig a pénztárnál.

Az aszfalt járda átvételére a miniszter *Incze* Kálmán műszaki tanácsost küldötte ki.

A szombatfalvi hidat újraépítik. A kereskedelemügyi miniszter, mint arról lapunk más helyén is megemlékezünk, az utalop terhére 170 ezer k. kölcsönt engedélyezett, a mely összegből a függő adósságok, nagyobb méretű építkezések fognak törlesztetni, illetve elkészíttetni. A költségvetés keretében e tétel terhére a szombatfalvi hid újraépítése 52741 kor. 27 fillérral van felvéve, és a tervszerint fából fog készülni. A midőn e rég érzett hiány a miniszter jóakaratóból végrehalára megoldást nyer, nem mulasztjuk el ez utvonal hatalmas forgalmára hivatkozni, a mely mit sem bizonyít jobban, mint éppen az a körülmény, hogy a hidat rövid időközönként kellett tetemes költséggel ismételtén kijavítani. Éppen ezen okból tartjuk szükségesnek és ajánljuk az illetékes körök figyelmébe most, amidőn a hidat teljesen újra fogják készíteni, hogy az utólagos renoválások — amelyek a fahidnál ilyen nagy forgalom mellett teljességgel nem kerülhetők ki, — egyszersmindenkora kivétessenek a költségvetések keretéből, az ne fából, hanem vasból építtessék föl. A hivatalos bejárat 21-én lesz, a mikorra a miniszteriumból *Petz* József kir. főmérnök fog kiküldetni.

A Katholikus emlék-bizottság által elfogadott és *Harmath* Ödön szakisk. tanár által mintázott Jézus-szobor már kinagyolva áll az intézet udvarán. A szobor hatalmas méretei már most jó benyomást tesznek a szemlélőre. A munkálatok előreláthatólag a jövő hó közepéig befejezést nyernek, amely esetben még a nyár folyamán fel lesz állítva.

A f. hó 30. és 31-én tartandó ref. egyházi kerületi értekezleti közgyűlés alkalmából alakult elszállásoló bizottság felkéri mindazokat, a kik a gyűlésre érkező vendégek részére szállást adni hajlandók, de még erre felkérve nem lettek, hogy ebbeli szándékukat *Szakáts* Zoltán polgármesternél f. hó 25-ig jelentsék be.

Dalestély. A székely dalegylet pártoló tagjai tiszteletéé f. hó 27-én, pünköst másodnapján, a Budapest-szálló nagytermében terített asztalok mellett, *Morascher* karnagy vezetése mellett dalestélyt rendez, amelyre nem pártoló tagok is szívesen látatnak. Az estély műsora a következő: 1. Stark, Száll a madár. 2. Ingelsberg, Esti dal. 3. Gumbert, Reám tekint bűvös szemed, tenor szóló, dongókar kísérettel előadja *Sebestyén* Sándor, ref. lelkész. 4. Gaál, Nyisd ki anyám, balatoni dalok. 5. Thern, Nem tudom én, mi a bajom. 6. Wéber, Czigánykar, előadja a dalegylet, zenekar kísérettel. 7. Thern, Kiért üritsem e pohárt. 8. Marschner, Éji dalok,

quartett, előadják: *Tamás* Gáspár, *Koronkay*, *Ferencz*, *Nagy* János, *Bencze* Lajos. 9. Káldi, Kurucz dalok. 10. Verdi, Bortal. — Az estély 8 órakor kezdődik és belépti díj a nem pártoló tagoknak 1 kor. Asztalok egyes társaságok által az előadás napján délelőtt lefoglalhatók. Meghívók, tekintve a házias jellegét, nem bocsátatnak ki, hanem a nagyközönség falragaszok által hivatik meg az estélyre. Az egyet pártoló tagjainak a napokban küldik szét a belépő tiszteletjegyeket s az estély műsorát. Mint értesülünk, az egyet 2 ezüst babékoszoruja, melyekkel a budapesti és fiemei orsz. dalárversenyeken lett kitüntetve, közszemlére ki lesznek téve ez estélyen.

A m. kir. állami főreáliskolában f. hó 14. és 15-én történtek meg az osztályvizsgálatok és pediglen kitűnő eredménnyel. A jelentkezett 20 tanuló mind sikerrel tette le a vizsgálatot.

Ev. ref. egyházi Értekezlet. Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegyei egyházi Értekezlet f. hó 13-án tartotta meg évi rendes közgyűlését dr. *Gyarmathy* Dezső világi és *Bod* Károly egyházi elnökök vezetése mellett. A közgyűlésre a vidéki tagok közül is számosan jelentek meg úgy, hogy az ev. ref. kollegium disztermét teljesen megtöltötték. Az értekezleti gyűlés reggel 8 órakor választmányi gyűléssel kezdődött, melyen megállapították a 10 órakor kezdendő közgyűlés elébe terjesztendő ügyeket. 9 órakor a gyűlés tagjai istentiszteletre gyűltek össze a templomba, hol *Molnár* Imre ev. ref. vallástanár buzgó imát, *Péter* Károly sófalvi ev. ref. lelkész lelkesítő egyházi beszédet mondott; közben pedig az egyházi vegyes énekek emelte a némes lelkesedést szívet hódító énekekkel. E lelkes kis csapat még csak rövid multu életével már többször bebizonyította, hogy hivatásának tudatában van s kitartó szorgalmával s törekvéseivel igyekszik legyőzni azokat a nehézségeket, melyek feladatának útjában állanak. A közgyűlés 10 órakor kezdődött. A lelkes elnöki megnyitó után *Lajos* János bögozi ref. lelkész titkári jelentéséből örömmel értesült a közgyűlés, hogy a társadalmi tevékenység az egyházi és vallásos élet fejlesztésére aránylag rövid idő alatt mindenütt az egyházmegyében nagyon szép sikerrel indult meg. A köröktől beérkezett jelentések igazolják, hogy a szépek és hasznos ismereteknek összekapcsolása, a lélek magasabb törekvéseinek kielégítésére irányuló tevékenység mindenütt pártolókra, követőkre talál. Majdnem mindenütt tartottak a téli hónapokban vallásos irányu felolvasó-, ének- és zeneestélyeket; több helyt szerveztek egyházi énekkarokat, melyeknek feladata az egyházi ének művelése és megkedveltetése. A taggyűjtéseknek is szép eredménye lett, amennyiben eddig 5 alapító és több mint 300 rendes fizető tagja van az egyházmegyei értekezletnek. A titkári jelentés örvendetes tudomásul vétele után azokat a kérdéseket vitatták meg, melyeket az egyházkerületi Értekezlet az egyházmegyei Értekezletnek utalt javaslat végett. Ezek voltak a néhai *Molnár* Albert tervezete az egyházi társadalom szervezése ügyében kapcsolatban a *Jancsó* Sándor indítványával a belmisszió kérdésében; második volt a *Váró* Ferencz előterjesztése a vallás- és énektanítás s a papnevelés ügyében; harmadik az *Egerházi* *Lajos* indítványa egy papi temetkezési egyet szervezése ügyében. Mind a három javaslatot a bennök kifejtett elvek szerint pártolta az egyházmegyei Értekezlet s határozatában kimondta, hogy az elvek megtartásával a kivitelt módozatával azokra kell bízni, akik a helyi viszonyokat ismerik s a helyi viszonyok keretébe illeszkedve nem egy mindenkire kötelező formában tudják megvalósítani a javaslatokban hangoztatott elveket. Ezek után az értekezleti közgyűlés átalakult egyházmegyei közgyűléssé, mely *Menyhárt* András esperes vezetése alatt számolt be az egyházmegye életéről. (K—)

Áldozó csütörtök. Szép, derült éggel, ragyogó napfényvel érkezett meg a katolikus egyház egyik legszebb, legpoétikusabb ünnepe, áldozó csütörtök. Százával siettek az ünneplő emberek a templomokba. A katolikusok nagy templomába apró fehérruhába öltözött leánykákat és ünneplő öltönyű fiukat illette meg az első hely mindenekelőtt. Régi, évszázadokra visszanyúló egyházi szokások szerint ugyanis ezen a napon van az első szent áldozás. A felserdült, gondolkodó gyermek áldozó csütörtökön veszi először magához a lelki megtisztulás után az urnak szent testét. A katolikus szertartásnak annyi misztikus fényével megy végbe az első áldozás kiszolgáltatása, hogy nincsen rideg kebel, amely a szent zsolozsmák zengése alatt meg ne induljon. És a gyermek nem felejt el az első áldozást soha sem. S ha majd sors-

csapások gyötrik, ha nehéz órák következnek reá, eszébe jut neki a dallam amit az első áldozás szent napján tanult meg az orgona akkordjai közt, száz és száz ajakról elhangozva: „Ember ne csüggedj...”

Népdal a szobrászatban. A helybeli kö- és és agyagipariskola tevékeny igazgatója, *Hargita* Nándor, kinek már eddig is sok becses szobrászati alkotását ismerjük, egy, a magyar képzőművészetben egészen új és önálló irányt nyitott azon ügyes ötletével, hogy egyes, erre alkalmas magyar népdalokat szimbolikus alakzatokban köbe véssen. Így jelenleg, mint ezt műtermében éppen megtekintettük, a *Hét csillagból van a Gönczöl szekere* című népdal képletét mintázza. Alkotásával mintegy a különben is oly hangulatos szöveget és dallamot megszólaltatva. A kép, mely modern renezancz keretbe helyezett dombormű, egy bokorugró szoknyás parasztleányt ábrázol, ki elmélázó ábrándos arccal egy egykerekű taliga karját tartja kezében, körülötte az ismeretes csillagesoportozat látható igen keresetlen elhelyezésben, tovább pedig a hűtlenséget jelképező átnyilazott szív stb. Öszinte örömmel üdvözljük a kitűnő művészt ez alkalomból is, ki csendes visszavonultságában művészetének, kulturánknak ily kedvesen, hiven szolgál.

A Korcsolya-egylet választmánya f. hó 15-én tartotta meg ez évadban utolsó választmányi gyűlését. A pénztárnok jelentése szerint az egyet készpénz vagyona az egyleti év alatt 405 k. 66 fillérral gyarapodott. A mult évről átjött 1631 k. 67 f. s így az összes készpénze az egyletnek 2037 k. 33 f. teszen ki, amely összeg takarékpénztárilag kezeltek.

A konfirmálandó növendékek kikérdezése 16-án, áldozócsütörtökön délután történt meg az ev. ref. templomban a szülők és érdeklődők jelenlétében. A növendékek szép, szabatos feleletei elősmerőleg tanuskodtak a tanítómaster, *Sebestyén* Sándor s. lelkész buzgalmáról. A növendékek fogadástétele, felavatása, fogadásuk megerősítése ma délelőtt fog megtörténni a templomban. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Invokáció. 2. Ünnepi ének. A CLXVI. dicséret. 3. Énekel az ev. ref. női énekkar. 4. Imát mond *Sebestyén* Sándor ev. ref. s. lelkész. 5. A gyülekezet éneke. 6. Alkalmi beszédet mond *Molnár* Imre rend. alatti s. lelkész. 7. A növendékek fogadástétele, felavatása. 8. A fogadást tett növendékek alkalmi éneke: „Szent hitünkről...” 9. Előkészítő beszédet mond az urasztalánál *Bod* Károly r. tanár. 10. Ürvacsora-osztás (a fogadástétel megerősítése) *Bod* Károly és *Fejes* Áron r. tanárok által. 11. A növendékek megáldása. 12. A gyülekezet éneke. — A növendékek száma: fiu 61, leány 28; összesen 89.

Próba tornaverseny. Közismeretű dolog, hogy a helybeli főgymnasium is részt fog venni a fővárosban pünköstkor tartandó országos tornaversenyen, 34 tagból álló csoportjával. Hogy városunk közönségének is alkalma nyíljon e gyakorlatok megtekintésére, kedden d. u. 5 órakor a főgymn. tornacsarnokában próba versenyt rendez, melyre az érdeklődőközönséget szívesen látja és tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Le vele... Le a királyokkal, állammal, nemzettel, le a papokkal, le a kereszténységgel, le a zsidókkal és le az istennel. Mire való ez az emberi vadság fékezésére kitalált sokrendű ostobaság, mikor mindez ma már nem felel meg az emberiség czélszerűségi követelményeinek. Mire való önmagunkat ámitanunk hamis eszmékkel és eszményekkel, mikor az egyedülvaló igazság, az egyetlen igazi eszmény: — a bendő — üresen korog. Az új század jelszavai ezen a szégyenletes irányelveken szűrődnek le. Szentestiti ezeket a jelszavakat a „tudomány”, a bölcselém, szóval az emberi ész és értelem, az ember! — Istennek, illetőleg a természetnek ez az önmagától létező ura és parancsolója, ez a fenséges és dicsőségteljesen uralkodó észleány. Minő szomorú, mennyire iszonyatos büntények halmaza fűződik az emberi szív gyakori megtévelyedéséhez. Mily szigorú törvények létesítését kellett az emberiségnek kigondolnia, hogy magát az emberiséget vadságában megfékezze, még akkor is, midőn az Istenfélelem és a hit már magában véve is nagyfokban mérsékelte a bűnös hajlamokat és gonosz indulatokat. Eddig az istenség eszméje, a szenvedéseket enyhítő hit s a súlyos életküzdelmekben megerősítő, reményt nyújtó vallásos meggyőződés a léleknek szentsége volt, mely az embert a mindenható eszményéhez emelte, ma már tudományosan mondják ki s a sajtó terjeszti, hogy az istenség eszméje csak tan, melynek tévelyei az embert lealacsonyítják. A művelt ember rendszerint meg tudja győzni a nála alantabb nivón állót

teoriájának igazságáról. Egy néhány fővárosi újság-író a közelmúlt napokban megszerezte magának ezt a győzelmet, igazán nem vonhatunk le semmit a sikereikből, „*bebizonyították*“, hogy nincs Isten, hülyeség a vallás, a hit, badarság az egész. Előre tehát ez új irányban! tépjük ki az emberiség szívéből a hitet, az istenség eszményét: az *úrt*, melyet támasztani fogunk, majd be lehet tömni a Budapesti Naplóval, vagy egy másik nagyobb alaku papirossal, hiszen manapság olyan nagyok, olyan terjedelmesek az új-ság papirossok.

Zetelaka község előjárása a napokban tette közhírré, hogy Zetelakán a f. évi országos vásárok május 28. 29. 30. és szept. 3. 4. 5. napjain fognak megtartatni, és pedig május 28. és 29-én állatvásár, 30-án kirakodó vásár; szept. 3. és 4-én állatvásár, 5-én kirakodó vásár. Vészmentes helyről sortések felhajthatók.

Egyházmegyei főjegyző választás. Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye, a f. hó 13-án tartott közgyűlésében a néhai Bedő Ferencz elhunytával üresedésbe jött egyházmegyei főjegyzői állásra ifj. Péter Károly alsósófalvi lelkészt választotta meg. Péter Károly még fiatal ember, aki papi működésében alig tíz éves multra tekinthet vissza, de e rövid idő alatt is úgy egyháztársadalmi, mint irodalmi téren elismerésre méltó munkásságot fejtett ki. Egyházközségében a tanítókkal egyetemben, kikkel valódi jóbarátságban él, már évekként ezelőtt daloskört, olvasóegyletet és népkönyvtárt szerveztek, a mult téli folyamán pedig felolvasó estélyeket tartottak. Mint papi-értekezleti elnök, éveken át odaadó buzgalommal és lelkesedéssel szolgálta egyháza magasrendű érdekeit. Egyházi irodalmi dolgozatai (bírálatok, tanulmányok, egyházi beszédek) a „Prot. Közöny“, „Erd. Prot. Lap“ és „Prot. Pap“ hasábjain jelentek meg. „Keresztény Vallás“ cz. önálló művét — mely a protestáns ifjuság számára készült s amely a mi könyvkiadó vállalatunkból került ki, a mult év végén — a szakkritika igen nagy elismeréssel fogadta, mint olyan munkát, „amely uttörő szerepre van hivatva középiskolai vallásitanítás ügyünk föllendítése körül.“

Csőd alatt? A gyermekek már pihenőre tértek és a P. ék kicsike lakószobájukban az est békés nyugalma uralkodott. P. asszony egy regény olvasásában volt elmerülve, míg a férj, a mint látszott, egy kevésbé kielégítő számolásba mélyedt, mert időről-időre mély sóhajok törtek ki belőle. „De édes uram mi bajod van?“ — „Kedves anyukám, most már neked is bevallom: nem vezethetem tovább üzletem; a végére jutottam!“ Megdöbbenve kérde az asszony: „és nincs mentesütni?“ — „Nincs, holnap délelőtt csődtől kell ma:am ellen kérni!“ — A kínos nyugalmat, mely ezen mozdulatot követte, élénk csöngettyjelzés zavarta meg. P. né ajtót nyit: „Az esti lap!“ — és az újságot az asztalra téve, hozzáteszi — „talán nyertünk az osztály-sorsjáték mai húzásán?“ — „Annál rosszabb reánk nézve!“ — szól közbe a lehangolt férj — „mert midőn a legutóbbi húzáson nem nyertünk, nem újítottam meg sorsjegyüket!“ — „De én igen, uracskám!“ — „Te?“ — „Igen, a háztartásban megtakarított pénzből.“ Hallgatagon nézi át P. a lapot, de midőn a sorsolási jegyzéket átnézi, elhalványulva újból kérdezi feleségét: „És valóban megújítottad sorsjegyüket?“ — Igen, természetes, a Török A. és Tsa bankházában, melynek három üzlete (V. Váci-körút 4., IV. Múzeum-körút 11. és VII. Erzsébet-körút 54.) állítólag nagy szerencsével játszik!“ — Ó, te aranyos asszony! — És én számár, majdnem eldobtam magamtól szerencsénket! Sorsjegyük Töröknel főnyereményt nyert!“

A Kápolna melletti sóskartban f. hó 22 étől, szerdán reggeltől, a fürdő a község rendelkezésére áll.

Beteg emberek.

A czimkórság, czimbetegség! Ha komolyabban gondolkozunk a jelentősége fölött, úgy tetszik, az egész emberiséggel közös a modern betegségeknek ez a nem éppen új speciese, ha tovább gondolkozunk, már magunkat is meggyanúsítjuk és — sietünk nem gondolkozni fölötte. Pedig kell és szükséges, hogy komoly szóval beszéljünk róla s ha itélkezünk fölötte, az itéletünk is komoly legyen s jómagunkat se vonjuk ki alóla.

A czimkórság, hogy egyetemleges betegség, már mondtuk. De szimptomatikus jelensége közé tartozik, hogy a fejben veszi kezdetét s csak innen terjed tovább. A czimkórság tehát a felálló betegsége, azoké, akik a társadalmi ranglétra bizonyos magasabb fokára már eljutottak. Akik eljutottak, mondom, mert ez adja meg e beteg-égnek a karakterét is.

A társadalom, a közélet komoly munkáit nem lehet meggyanúsítani. Akik az életmukát önmagáért végzik, ezeknél a társadalmi ranglétra bizonyos lépcsőfoka már csak fokmérője a munkásságuk becsületes eredményének. De azok a felállóok e kórnak számalmas betegek, akiknél nem a munka az öncél, hanem a külsőségek fényűzése, pompája, akik hijján minden munkaképességnek látszólagos tevékenységgel hatásra számító, külsőségek elismerésre aspirálnak. A minden erkölcsi tartalom nélkül való stréberek légiója ez, akik nem tudni hogyan, miként föltörök magukat az elismerésnek dotációval járó lépcsőfokára és az el nem végzett munka díszes köpenyét egyre dekorálják a folytonos elismerésnek csillogó jelvényeivel. És van tömörked üres, léha, semmitmondó ember a hatalom polezán vilagszerte, akik egyre ékesítik jogtalanul

bitorolt palástját a munkának, akik érzik, tudják, hogy saját ürességüket takargatni kell, föltéteylen takargatni — czimekkel, csillogó jelvényekkel és miegymással.

Ezek a nagystilű stréberek a czimkórság ősbetegek, ezeknek hazug munkaköpenyében rejteznek e betegség csirái, bacziillusai. Ime, itt vagyon a czimkórság fészke. És innen aztán lefelé terjed e betegség.

Eddig úgy tapasztaltuk, hogy a minden erkölcsi tartalom nélkül való emberek speciális betegsége ez csupán. Most már ott vagyunk, hogy meggyanúsítunk másokat is, mindenkit, önmagunkat is. Mert veszedelmes e társadalmi kór immár, nagyon veszedelmes. Látjuk, hogy a becsületes, nehéz munka napzamosai között is némi elkekeredett versenyt támaszt már a nagystilű stréberek le nem tagadható sikere.

Hogy ez a siker külsőséges, üres, azzal ki törődnek? Hiszen ez elismerés és az elismeréssel járó előnyök — anyagiak és erkölcsiek — szankcionálják az eszközeit. És látjuk, megdöbbenve látjuk, hogy a becsületes társadalom minden rétegében terjedni kezd e kór, rohamosan pusztít e betegség, amely a hazugságok hazugságát rejti magában, mert meghamisítja a munka lényegét, hazug köntösbe rejti az ember erkölcsi tartalmát.

Főlölesleges példákkal hozakodunk elő, mert azt valamennyien jól látjuk nap-nap után, hogy a t. cz. mint szereti a tekintetést, a tek. a nagyságot, sőt van elég eset arra is, a midőn a t. cz. a nagyságos után áhitozik, ami által üres fejével azt hiszi, hogy értékben emelkedhetik embertársai előtt.

Lehet ezen mosolyogni vagy szánakozni, de erősen jellemzi a czimkórság elfajulását, amely pedig a társadalom súlyos kárvallását jelenti.

Közgazdaság.

Kamatláb leszállítás czimmal enlékezünk meg lapunk mult számában arról a pénzbösről, amely még a helyi piacon is részben tapasztalható. Emeltettük, hogy e pénzbösrég hatása alatt szállítja le az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság a nála elhelyezett betétek után a kamatlábat 5 1/2-ről 5%-ra. Igen természetes, hogy ez által a kölcsönpénzek kamatja is lejjebb száll, ami az érdekelteket minden bizonnyal kellemesen fogja érinteni.

A triezti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. év április hó 1-én tartott 69-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1900. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1900. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 525 894,823 k. és 90 f. tettek ki és az év folyamán bevett díjak 23 680,444 k. 19 f.-re rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10 360,134 kor. 80 fillérrel 134.500,736 k. 39 fillérre emelkedett.

A tájbiztosítási ágban a díjbevétel 11 357,800,682 kor. biztosítási összeg után 18.641,775 k. 65 f. volt, miből 7 923,074 k. 12 f. viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10 718,701 k. 53 f.-re rugott mely összegből 6.974,287 k. mint díjtartalék minden teherrel menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 65%-át teszi ki. A jövő évben esedékessé váló díjkötelezvények összege 77.309,462 k. 97 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 6 411,667 k. 25 f., mely a viszontbiztosítások levonása után 3 303,342 k. 99 fillérre rugott. Tiszta díjak és kártartalék czimén 2 726,677 k. 64 f. helyeztetett tartalékba.

Károkkért a társaság 1900-ban 26.931,463 k. 16 fillért folyósított Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 688 595,391 k. és 06 fillérnyi igen tekintélyes összeget kzetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 128 644,015-26 k. esik, mely összeget a társaság 186,920 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 13.754,975 k 35 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 k. tesz ki. az érték-papírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 2.920,935 k. 12 f. külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihatított 458,639 k. 05 fillérrel. 8.344,975 k. 35 fillérre emeltetett fel; továbbá felemelendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 162 608,919 k. 29 fillérről 173.458 451 k 60 fillére emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 30.741,137 k. 02 f. 2. Életbiztosítási kötevényekre adott kölcsönök 16.283,180 k. 30 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2.378,490 k. 50 f. 4. Értékpapírok 110 354,705 k. 67 f. 5. Tárca váltók 1.155,170 k. 92 f. 6. A részvényesek biztosított adólevelei 7.350,000 k. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5.195,767 k. 79 f. Összesen 173.458,451 k. 60 f.

Ezen értékekből 43 millió kor. magyar értékekre esik. Amint a jelentésből látjuk, dr. Laudi Vitalis elhalálása folytán megüresedett vezértitkár helyettes állása Luzzati Giobertivel töltetett be.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Szám 215—1 01.

vh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-kereszturi hir. járásbíróság 1901. évi V. 109/1 számú végzése következtében Gross Albert erzsébetvárosi ügyvéd által képviselt Theil György fülteki lakos javára Kováts Ferencz és neje sz.-de-

meteri lakosok ellen 700 kor. s jár. erejéig 1901. évi márcz. 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 683 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 1 kocsiszekér, 1 pej kancza, 1 csikó, házi butorok és ágyneműek nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbíróság 1901. évi V. 109/2. számú végzése folytán 700 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi május hó 1. napjától járó 8% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 127 kor. 85 fillérben biroilag már megállapított költségek erejéig Szent-Demeteren alperesek házána leendő eszközésére 1901. május hó 25-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1891. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Sz.-Kereszturt, 1901. május 7-én.

Szalontai Albert,
kir. bir. végr.

Sz. 233—1901.
végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-kereszturi kir. járásbíróság 1901. évi V. 115/1. számú végzése következtében Borbáth Dani sz.-kereszturi ügyvéd által képviselt Székelyegyleti első takarékpénztár (fiók) javára Buzogány Mózes s társa újszékelyi lakosok ellen 420 kor. s jár. erejéig 1901. évi márczius hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 1300 koronára becsült következő ingóságok u. m.: I. Kováts Domokosnál 2 tehén és 2 ló. II. Buzogány Jánosnál 2 ökör, nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a sz.-kereszturi kir. járásbíróság 1901. évi V. 115/2. sz. végzése folytán 420 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. december hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 115 kor. 36 fillérben biroilag már megállapított költségek erejéig Újszékelyen, alperesek házána leendő eszközésére 1901. évi május hó 24-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Sz.-Kereszturt, 1901. május 5-én.

Szalontai Albert,
kir. bir. végr.

Bartha András czipésmester

Székelyudvarhely

Kossuth-utca 21. szám (Zalógház mellett).

Ajánlja a n. é. közönség szives figyeimébe egész ujonnan berendezett férfi- és női-

kész czipőraktárát

és üzlethelyiségét. A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készít kellő gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, jutányos árak mellett férfi-, női és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

Jgyunk Pilseni sört!!

!! Legjobb a Pilseni sör !!

Haszonbérbe adó koresmaépületek; esetleg csak koresmárosok kerestetnek. Udvarhelymegye, Nagy-Galambfalva községben, vasúti, posta- és távirtda állomás, az országút mentén berendezéssel haszonbérbe vagy mint megbízott kezelésre kiadó egy nagy kőkoresma-épület, mellékhelyiségekkel, egy kis szatócsbolttal berendezve, nagy udvar és kőistállókkal; továbbá: Décsfalván, országút mentén kőkoresma-épület bolthelyiséggel, mellékhelyiségekkel berendezve, csűrös istállóval 3 v. 6 évre haszonbérbe kiadandó. Bővebb felvilágosítást nyújt Nagysolymosi Konez Armin gyógyszerész Székely-Udvarhelyt.

Eladó telek. A Vártezában egy 4 szobából és konyhából álló utcai s ugyanott 2 szobából álló udvari lakás, megfelelő melléképületekkel és kerttel örök áron eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Ügyvédjelöltet azonnali belépésre keres **Dr. Lukácsffy István** ügyvéd Székelyudvarhelyt.

Bardocz Ferencz
főnök-szabó,
Sz.-Udvarhely, Szentimre-u. Papp J.-ház
Ajánlja a n. é. közönségnek a kor követelményei-
nek megfelelő szabó-műhelyét. Előnyös összeköté-
tései folytán azon kellemes helyzetben van, hogy
a legdivatosabb árukból képes a legkénye-
sebb izlésnek is megfelelően pontosan,
jutányos árak mellett a megrende-
léseket elkészíteni. A m. t. kö-
zönség pártfogását kéri.

Legjobb tőkebefektetés!
Székely-Udvarhelyt, a vasúti állomás előtt, hol daczára a nagy forgalomnak, restauráció nincsen, az országút mentén 73 méter fronttal, egy szép belső telek, mely egy vasúti vendéglő felépítésére nagyon alkalmas s biztos jövedelmet nyújt eladó részben vagy egészben. Értekezhetni Nagysolymosi Konez Ármin gyógyszerésznél Székely-Udvarhelyt.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír
az
„Adria”
HAZAI GYÁRTMÁNY
Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

KÉSZITI:
Csász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE
PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

Kapható: Gyertyánffy Gábornál.

Kérjünk mindenütt „Hírlaptró-gyufát”

Csak V., Deák Ferencz-utca 10/n.

A legfinomabb francia és angol Gummi különlegességek valódiak jótállás mellett.	Roulé eredeti dobozban, tuczatja 3, 4, 6 és 8 forint. Roulé egyenkint csomagolva, tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Capette americ (rövid) fehérr színű, tuczatja 3 és 4 frt., narancs színű 5 és 6 frt. Victoria, tuczatja 4, 6 és 8 frt.	Halhólyag (hosszu) tuczatja: 3, 4, 6 és 8 forint Halhólyag (rövid) tuczatja 4 és 6 frt. Pely Portus Haase darabja 2 frt. Pely Porus Mensing darabja 250. Párisi óvszpongya tuczatja 4 és 6 frt. Taufel-féle Dianaöv 3-8 frt
--	---	---

Csakis: Pollitzer Mór és Fiánál BUDAPEST Deák-u. 10/n.

Tessék a címre figyelni!

Hotel

Frank-szálloda

utóda
Karres Sámuel
SEGESVÁR.

Ajánlja a tek. utazó uraknak, valamint a t. cz. közönségnek egészen újonnan berendezett szállodáját. Nagyon jutányos, olesó szobák, kitűnő konyha, valamint tiszta erdélyi borok. — Minden vanatérkezésnél omnibusz és saját kocsii áll a t. cz. közönség rendelkezésére. — Szives pártfogást és tömeges látogatást kéri.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynek, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggeljelzésre.
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Makulatura papiros métermázsánként 7 forintért kiadóhivatalunkban eladó.

Kőbányai Első Magyar Részvény Sörfőzde főraktára

Rösler és Gábor
vaskereskedése
Székelyudvarhelyt.

Van szerencsénk a nagyérd. t. közönség tudomására hozni, hogy jó hírnévben 1854. óta fennálló Kőbányai Első Magyar Részvény sörfőzdétől a

FŐRAKTÁRT

felállítottuk, s erre a célra egy megfelelő nagy jégvermet építettünk.

Ajánljuk a legjobb minőségű kőbányai söröket 1/2 és 1/4 hektoliteres hordókban, ugyszintén naponkint frissen és tisztán töltött palackokban előnyös árak és pontos kiszolgálás mellett.

Üsletünkben kapható: Naponta friss töltésű, jégbe hűtött 1 palack Márcziusi sör 18 kr., 1 palack maláta sör 20 kr. 10 palackon felül a házhoz szállítva, a palackokat darabonként 10 kr. tetét mellett kölcsön adjuk.

A n. é. közönség szives megrendeléseit várva, maradunk kiváló tisztelettel

RÖSLER és GÁBOR,
az Első Magyar Részvény Sörfőzde
FŐRAKTÁRA.

1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JÉGYZÉKE
az
50.000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona.

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
60	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50.000 nyer. s jut. összegben **13.160.000**

Kiváló szerencse TORÖK-nél
Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabesült vevőink.
Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztály-sorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000** pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt	— 75	vagyis 150 korona
egy negyed (1/4) "	150	" 3.— "
egy fél (1/2) "	3.—	" 6.— "
egy egész (1) "	6.—	" 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a nyereményhúzások már május hó 22. és 23-án lesznek, azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 22-ig
bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA.
BANKHÁZ, Budapest.

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.
Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:
1. Váci-körut 4/a. — 2. Múzeum-körut II. — 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
Az összeget ..... korona összegben {
utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegegben) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: _____

Triesti általános biztosító-társaság.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi biztosítási ág (1900.)

BEVÉTEK

Table with 6 columns: korona, fl., korona, fl., korona, fl. It lists various insurance categories and their financial details for the year 1900.

Nyereség- és veszteség-számla az B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1900.)

Table with 6 columns: korona, fl., korona, fl., korona, fl. It details the profit and loss account for the life insurance branch in 1900.

VAGYON

A Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) vagyonszáma 1900. december 31-en.

TELJESEN

Large table with 12 columns: Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen, Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen. It provides a detailed breakdown of the company's assets as of December 31, 1900.

Besso József, Besso M., dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Fano Jakab, dr. Levi J., gróf Padopoli Miklós, Romanin-Jacur Manó, Vivante Fortunat. A vezértitkár: Richetti Ödön

Az intézet hivatalos helyiségei: Budapest, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak az élet-, tűz-, szállítvány-, üveg és betöréses lopás ellen való biztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság és baleset elleni biztosítások az Első o. baleset ellen biztosító társaság a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A székelyudvarhelyi ügynökség:

Rösler és Gábor.